

Kostenindicatie aanleg van nieuwe bossen

In de Bossenstrategie van Rijk en provincies staat een stevige ambitie voor meer bos. Een bos aanleggen is altijd een investering voor de toekomst. Het maakt niet uit of de doelstelling houtoogst is, CO₂-opslag of biodiversiteit. Welke bedragen vraagt een investering in nieuw bos? Dit artikel geeft hierop antwoord.

Auteurs: Anne Reichgelt en Sander Teeuwen

Nieuw bos wordt vaak aangeplant op locaties die een agrarische bestemming hebben. Buiten de bestemmingswijziging en de omgevingsvergunning die mogelijk nodig zijn, heeft dit consequenties voor aankoop, afwaardering en eventuele inkomstenderving.

De kosten voor de aankoop van landbouwgrond worden geschat op gemiddeld 62.200 euro per hectare. Wanneer een initiatiefnemer de gronden al in bezit heeft, zijn deze uitgaven uiteraard niet nodig. Bij een grondprijs van een hectare bosgrond van 10.000 euro zijn de kosten voor de afwaardering dus 52.200 euro. Bovendien komt daar de inkomstenderving nog bij, bijvoorbeeld de gedeerde pachttopbrengsten. Voor de pacht van landbouwgrond en natuurgrasland is in de berekeningen uitgegaan van respectievelijk 625 euro en 200 euro.

Al deze kosten kunnen per locatie sterk verschillen en deze cijfers zijn dus slechts een indicatie.

Kosten variëren sterk

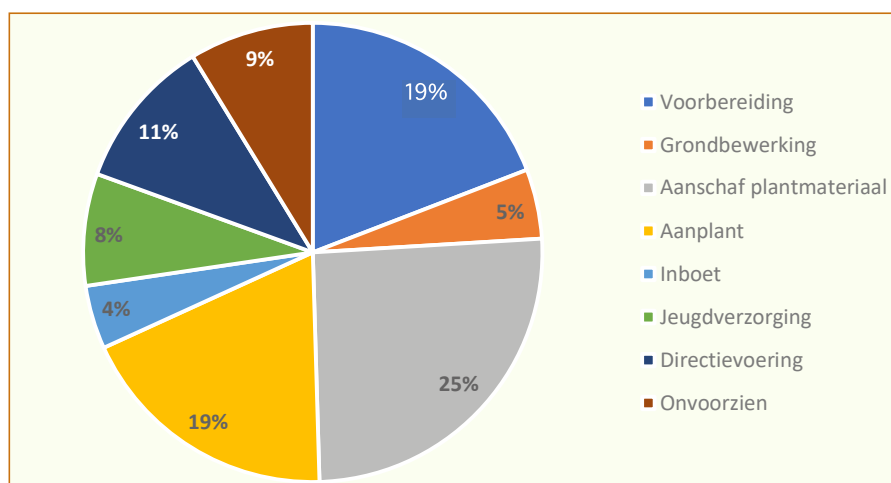
Naast de eventuele aankoop of afwaardering van de grond, zal het bos in veel

gevallen ook moeten worden geplant. De kosten per hectare variëren van 7.600 tot 22.100 euro, gemiddeld wordt uitgegaan van 13.705 euro. Het uitgangspunt hierbij is een plantdichtheid van ongeveer 4.000 stuks plantsoen per hectare. Bij 7.600 euro gaat het om bosplantsoen in de goedkoopste vorm en samenstelling met minimale kosten voor additionele maatregelen en gunstige omgevingsfactoren. Bij 22.100 euro gaat het om bosplantsoen van gemengd loof met maximale additionele

maatregelen als bemesting en raster. Eventuele kosten voor het verwijderen van oude vegetatie zijn hier niet in meegenomen.

De kostenopbouw voor aanleg en aanplant zijn aangegeven in figuur 1.

Figuur 1: aandelen van de verschillende kostenposten binnen de totale kosten voor aanleg en aanplant van 1 hectare nieuw bos (totale kosten ca 13.750 euro/ha)

Aanplant van nieuw bos kost 7.600 tot 22.100 euro per hectare
Foto: Mark van Benthem Probos

Aanleg kost miljarden

Afgelopen najaar concludeerde het College van Rijksadviseurs in haar advies over de Bossenstrategie: 'Wanneer het Rijk de Bossenstrategie werkelijk een serieuze kans wil geven, zal het budget fors moeten worden vergroot'. De in de bosstrategie uitgesproken wens van 10% uitbreiding van het bosareaal wordt becijferd op een kostenpost 2,8 miljard euro. Daarnaast is volgens het advies voor aanplant, herstel en beheer van landschapselementen ongeveer 600 miljoen euro per jaar nodig. (zie ook www.grondbezit.nl: IJzersterk advies van het College van Rijksadviseurs over bossenstrategie)

Uit de figuur blijkt dat zelfs bij natuurlijke verjonging, dus doordat het zaad van naburige bomen ontkiemt op de open plek, er hoogstwaarschijnlijk kosten gemaakt moeten worden. Denk hierbij aan terreinvoorbereiding in de vorm van grondbewerking en wellicht ook inboet

wanneer de natuurlijke verjonging niet voldoet aan de doelstellingen.

Additionele kosten

Naast de kosten die altijd gemaakt worden bij bosaanleg kan er ook sprake zijn van additionele kosten bij specifieke

omstandigheden. Er kan bijvoorbeeld gekozen worden voor een nutriëntengift bij aanplant op arme bodems. De gemiddelde kosten voor een nutriëntengift bedragen 300 euro per hectare. Wanneer er sprake is van een hoge wilddruk is het advies om een raster te plaatsen tegen wildvraat. De gemiddelde prijs voor een afrastering bedraagt 10 tot 12 euro per strekkende meter. Ook kunnen er kosten zijn voor ontsluiting en hydrologische maatregelen. Voor deze kosten is geen indicatie gemaakt, omdat deze te specifiek verbonden zijn aan de locatie.

Beheer

Als het bos eenmaal staat, zullen er jaarlijkse kosten zijn voor het beheer. Deze kosten worden geschat op 270 euro per hectare per jaar. Dit zijn gemiddelde kosten over een periode van 50 jaar vanaf het moment van aanplant. Afhankelijk van het type bos en de locatie kan hier een beheervergoeding vanuit de Subsidiereregeling Natuur en Landschap (SNL) tegenover staan

A Reichgelt MSc en Sander Teeuwen MSc zijn adviseur bij Probos

Dit artikel is gebaseerd op 'Factsheets Kostenindicatie aanleg nieuw bos en landschapselementen' opgesteld door Stichting Probos in opdracht van VBNE. De factsheets zijn te downloaden via www.probos.nl

Aanleg landschapselementen

Er zijn ook andere mogelijkheden dan een volledig nieuw bos aan te leggen.

Bepantingstype	Eenheid	Aanleg Kosten	Kosten Beheer (jaarlijks)
Bomenlaan	Kilometer	€ 6.700	€ 1.550
Houtwal of -singel	Kilometer	€ 4.300	€ 1.850
Struweelhaag	Kilometer	€ 4.800	€ 3.000
Knip- of scheerheg	Kilometer	€ 7.400	€ 2.450
Knotbomenrij	Kilometer	€ 4.700	€ 3.100
Boomweide	Hectare	€ 6.900	€ 1.000
Solitaire Boom	Stuk	€ 70	€ 10